

Systematisk undersökningsteknik

Faktaägare: Granquist Åsa
Dokumentförvaltare: Aspelund Johan
 Styrande dok (ej labmedicin), (ST) Riktlinje

Gäller för: Region Skånes Ambulanssjukvård

2.2 Systematisk undersökningsteknik

Genom att använda en systematisk undersökningsteknik vid alla akuta sjukdomstillstånd och traumafall är det lättare att få en bra uppfattning om patientens tillstånd och behandla det som är viktigast först. Det är viktigt att ligga steget före. Förutsätt aldrig att patientens tillstånd är stabilt!

Genom att hela tiden upprepa kontrollerna av vitalfunktioner kan man tidigt fånga tecken som tyder på en icke gynnsam utveckling.

Standardiserad undersökningsteknik optimerar diagnostik och behandling samt förebygger misstag. Börja med att kontrollera och behandla A (Luftväg) och handla sedan enligt nedanstående flödesschema:

A = Luftväg	(Airway with cervical spine control)
B = Andning	(Breathing)
C = Cirkulation	(Circulation)
D = Medvetandepåverkan	(Disability)
E = Kroppsinspektion	(Exposure)

A Undersökning/åtgärder vid luftvägspåverkan

(Airway with cervical spine control)

Symptom/undersökning	Åtgärd: fria luftvägen
Biljud? Indragningar? Cyanos?	Chin lift/jaw thrust? Lägesändring?
Ofri luftväg, ångest? Inspiratorisk stridor?	Svalgtub? Nästub? Larynxmask?
Smärta/ömheter över spinalutskott i nacken?	Manuell stabilisering?

Systematisk undersökningsteknik

Faktaägare: Granquist Åsa
Dokumentförvaltare: Aspelund Johan
 Styrande dok (ej labmedicin), (ST) Riktlinje

Gäller för: Region Skånes Ambulanssjukvård

B Undersökning/åtgärder vid andningspåverkan

(Breathing)

Symptom/undersökning	Åtgärd: underlätta andningen
Lufthunger, ångest?	Syrgas 10 l/min med reservoarmask
Ansträngd andning?	Ventilationsunderstöd?
Flail chest, asymmetri?	Luftrörsvidgande behandling?
Cyanos?	CPAP?
Asymmetriska andningsljud?	Avlastning övertryckspneumothorax?
Andningsfrekvens?	
Silent chest?	
Indragningar?	
Expiratoriska ronki?	
Obehag vid djupandning?	
Subkutant emfysem?	
Övertryckspneumotorax	

C Undersökning/åtgärder vid cirkulationspåverkan

(Cirkulation)

Symptom/undersökning	Åtgärd: förbättra cirkulationen
Yttre blödning?	Chockläge?
Inre blödning?	Stoppa synlig blödning?
(Buk, bäcken, Thorax, Långa rörben)	Tourniquet?
Chock? Hudfärg? Hudtemperatur?	iv/io varm infusion?
Kapillär återfyllnad? Puls, blodtryck?	TXA?
Cyanos?	Bäckengördel?
Venstas?	CPAP?
Inkompensationsrassel?	

Systematisk undersökningsteknik

Faktaägare: Granquist Åsa
Dokumentförvaltare: Aspelund Johan
Styrande dok (ej labmedicin), (ST) Riktlinje

Gäller för: Region Skånes Ambulanssjukvård

D Undersökning/åtgärder vid medvetandepåverkan/neurologisk skada

(Disability)

Symptom/undersökning	Åtgärd
Medvetandegrad (RLS, GCS)? Lateralisering? (Motorik, Sensorik) Autonoma nervsystemet? Nackstyvhet? Hypoglykemi? Pupiller?	Dokumentera och följ förloppet avseende medvetandegrad, pupiller, pareser och känselbortfall.

E Undersökning/åtgärder för hela kroppen

(Exposure)

Symptom/undersökning	Åtgärd
Felställningar? Blåmärken och stickmärken? Hudförändringar/sår? Kroppstemperatur? Smärta/palpatorisk ömhet? Dekliva ödem? Trombostecken i extremitet? Petekier? Smärta/ömhet över resten av kotpelaren?	Förhindra nedkylning Stabilisera frakturer Smärtstilla SRB, Spinal rörelsebegränsning vid behov